

FISKHÄLSA

Handlingsplan för friska fiskar och hållbar fiskodling

I det dagliga arbetet på fiskodlingarna behövs information på olika ämnen som har att göra med smittskydd, fiskarnas hälsa och deras välfärd. Ett gott smittskydd och friska fiskar är en förutsättning för en hållbar fiskodling. För att komma till bäst nytta i det praktiska arbetet på anläggningarna behöver informationen dessutom vara lättillgänglig, övergripande och uppdaterad.

Projektet fiskhälsa är en del i Matfiskodlarnas arbete med att ta fram en code of practice för den svenska fiskodlingen. Projektets fokus har ledat på att analysera den information som finns riktad till branschen på olika ämnen som berör smittskydd, fiskhälsa och fiskvälfärd samt att ta fram kompletterande material och nya metoder för att sprida information.

En studie som gjordes inom projektet visade att tydlig, praktiskt anpassad och överskådlig information till stor del saknas. Flera olika organisationer har hemsidor där man kan finna information på olika områden som berör fisksjukdomar, fiskvälfärd och smittskydd men ingen av dem har övergripande information på alla dessa områden. Det beror till stor del på att de olika organisationerna har olika ansvars- och kompetensområden. För fiskodlarna kan detta innebära att informationen blir svårtillgänglig. För att avhjälpa det här problemet togs en handlingsplan fram med ett brett innehåll på olika sammankopplade ämnen som berör fiskhälsa, fisksjukdomar och fiskvälfärd. Detta gjordes med hjälp av tillgänglig information och vägledning från specialister som SVA och Distriktsveterinärerna.

Dagens teknik med smartphones och surfplattor erbjuder goda möjligheter att snabbt och enkelt få tillgång till användbar information oavsett var man befinner sig. Denna möjlighet har tagits till vara i projektet genom att informationen i handlingsplanen överförts till en webbaserad informationsplattform som fick namnet Fiskhälsowebben. Plattformen utformades för att vara översiktlig, tillgänglig, funktionell och lätt att förstå.

Genom att både erbjuda ett dokument som kan laddas ned och skrivas ut och en webbaserad källa till information har projektet lagt en bra grund för spridning av kunskap inom branschen på olika frågor som berör fiskhälsa. Den här typen av sammanställning;

där både övergripande fakta och mer detaljerad information med tydliga riktlinjer och metoder för att förebygga smitta och öka fiskvälfärden finns samlad, ger en överskådlig bild av arbetet med fiskhälsa på odlingen. Biologi, beprövad teknik och lagstiftning måste fungera tillsammans för att skapa ett gott fiskhälsoläge. Alla delar samverkar och genom att sammanföra informationen i en källa till information är förhoppningen att kopplingarna blir tydliga och fiskhälsoarbetet effektivare. På så sätt kan projektets övergripande syfte uppnås; att underlätta och skapa förutsättningar för ett fortsatt gott eller ännu bättre fiskhälsoläge inom svensk fiskodling.

Förutom att analysera och sammanställa information om fiskhälsa och fiskvälfärd har även andra aktiviteter för att sprida kunskap och information i fiskhälsofrågor genomförts. Bland annat hölls en konferens med föredragshållare från branschen och med svenska och nordiska specialister på området. Tanken är att detta skall vara ett återkommande arrangemang och att projektet ska leda vidare till fortsatta aktiviteter som kan förbättra fiskhälsoarbetet inom fiskodlingen. Med det i åtanke genomfördes även en inledande inventering av branschens utbildningsbehov. Planen är att under de kommande åren kunna arrangera kurser och utbildningar utifrån resultatet.

Förebyggande smittskydd och fiskvälfärd är komplexa frågor med många aspekter. Inom fiskodlingsbranschen finns dessutom stora biologiska, tekniska, geografiska och miljömässiga variationer. Att branschen, trots olikheterna, kan enas om generella riktlinjer för förebyggande och hantering av smittsamma sjukdomar ger bättre förutsättningar för att förebygga problem orsakade av sjukdomar och lägger en grund för en hållbar utveckling av svensk fiskodling.